

Vrede is onze weg

Tom Heylen

De krijgsmacht is veel meer dan soldaten in uniform. Beroepsvrijwilligers, onderofficieren en officieren hebben er ook hun eigen vereniging, vergelijkbaar met bijvoorbeeld KWB en KAV. Om maar die te noemen. Voor de onderofficieren ging in december laatst een jubileumjaar van start. Veertig jaar bestaat hun christelijke gemeenschap al. Wij spraken met de ere-voorzitter en een aalmoezenier bij 'onze' militairen.

De nazaten van de Militianen Actie vieren feest

KOOG staat wat onhandig voor Kristelijke Onderofficieren Gemeenschap. Dit „geestelijke syndicaat”, zoals gewezen voorzitter Leo Snijders de gemeenschap omschrijft, staat inderdaad nog steeds geboekstaafd met 'K', dat was veertig jaar terug modern. „KOOG zag einde 1967 het levenslicht in de gebouwen van de Kajoterscentrale”, herinnert Snijders zich. „Voorheen was er niets.”

Net zoals KOOG voor de onderofficieren werden ook JoB (Jonge Beroepsmilitairen) en ECHO (voor de christelijke officieren) toegevoegd aan de werking van het bisdom bij de krijgsmacht. „De doelstelling van deze gemeenschappen is aandacht voor sociale, beroepsmatige en militaire knelpunten in het leger”, neemt Annie Walscharts over. Ettelijke jaren al is Annie de enige vrouwelijke aalmoezenier bij het leger, door iedereen aangesproken met het klassieke 'padre'. „Die inzet kun je vergelijken met de Militianen Actie (Milac), die het ten tijde van de dienstplicht opnam voor de miliciens. Concreet organiseert KOOG vier studiedagen. Deze worden door het ministerie van Defensie goedgekeurd. Daartoe ontvangen belangstellenden een heus marsbevel, de vereiste toelating voor militairen om zich tijdens de diensturen naar een andere werkplek te begeven.”

„Inderdaad,” vervolgt Snijders, „vakantie moeten de deelnemers niet opnemen, maar het werk als onderofficier heeft voorrang. Onderofficieren blijken het moeilijkst te missen op de werkvloer, omdat ze vaak uitvoerende opdrachten hebben die niet even kunnen worden onderbroken. En willen ze echt komen, dan merken we dat ze er toch een vrije dag aan besteden. De bijeenkomsten beperken zich zeker niet uitsluitend tot de onderofficieren. Ook de beroepsvrijwilligers en de officieren zijn welkom, maar zij moeten hiervoor wel vrijaf vragen.”

De huidige Belgische krijgsmacht telt zo'n 27.000 onderofficieren. Vierhonderd worden door de KOOG bereikt, en voor de bijeenkomsten dagen er toch meestal een kleine vijftig op. „We merken dat de thema's bepalend zijn”, stelt Snijders een beetje nostal-

gisch vast. „Vroeger kwamen partners en soms ook kinderen mee. Vandaag is dat niet meer denkbaar, al blijven ze natuurlijk welkom. Het was toen een hechte groep die uitkeek naar deze bijeenkomsten. Met de gepensioneerde militairen komen we nog jaarlijks samen, in de sfeer van toen.”

Tijd van toen

„Heel wat van de thema's die wij vroeger aansneden, worden nu door andere diensten aangesneden”, merkt padre Annie op. „Zo worden familiedagen die wij vroeger op zaterdag organiseerden, nu georganiseerd door de RMO (raadgever morele operationaliteit) en de personeelsdienst. We zorgen wel dat we daar ook van de partij zijn, zeker als het militairen op zending betreft. Het thuisfront is dan even belangrijk als onze 'vredesmilitairen' op zending. Via gsm blijven ze nu beter op de hoogte over het reilen en zeilen thuis, maar dat maakt dat de grote afstand vaak zwaar weegt. Na een telefoontje waarin zorgen

worden gedeeld volgt bij de militair ver van huis vaak een onaangenaam, ja zelfs machteloos gevoel van: „Wat moet ik hier nu mee?”

„KOOG's aanbod is gevarieerd, zoals trouwens bij de andere christelijke gemeenschappen in het leger”, legt Walscharts uit. „Soms komen thema's of uitstapen terug, meestal op uitdrukkelijke vraag van deelnemers. Een uitstap naar de Westhoek komt geregeld terug. Dit jaar staat weerom een *battlefield tour* in de zwaar door de Eerste Wereldoorlog geteisterde streek rond Ieper op de agenda. Tijdens de advent is er traditioneel een dag met sociale inslag waar we soms aansluiten bij het thema van Welzijnzorg.”

De militaire bedevaart naar Lourdes staat dit jaar voor de vijfde keer geprogrammeerd. Al vóór KOOG bestond was het een vaste waarde in de krijgsmacht. „Vroeger, toen er nog dienstplicht bestond, trokken we met 1.500 militairen naar het bedevaartsoord, nu nog met 250”, rakelt Snijders weer even het verleden op. „Toch blijft dit elk jaar weer een fantastische ontmoeting, zeker nu, met

dank aan die mooie uniformen van de nieuwe EU-leden. Deze bedevaart wordt keer op keer als iets bijzonders ervaren.”

Snijders herinnert zich ook nog verhalen van zijn voorgangers over de eerste militaire bedevaarten na Wereldoorlog II, waarbij Belgische en Duitse militairen samen aanwezig waren. „Het was niet makkelijk om elkaar de hand te drukken. Beide groepen kwamen in Lourdes uit dankbaarheid dat ze die gruwel overleefden, maar het duurde altijd enkele dagen alvorens ze elkaar ook goedendag konden zeggen.”

De krijgsmacht heeft nu andere taken. De humanitaire en vredesopdrachten zorgen voor een andere sfeer. „Onze jongens in het buitenland hebben een voorbeeldfunctie”, besluit Leo Snijders. „De onderofficieren die zich verbonden weten met de KOOG durf ik wel eens 'missionarissen' te noemen. Ze brachten bijvoorbeeld in Kosovo een mentaliteitsverandering op gang. De ontwapening die ze mee realiseerden, moest aantonen dat samenleven mogelijk is. Ook zonder de figuurlijke getrokken messen.”

Vervolg van bladzijde 5

Hoe kan het dat zoveel tijd verloren gaat, dat een jongen zoals Emmanuel alsnog wordt verminkt? „Vreemd genoeg is dat te wijten aan het succes in de strijd tegen lepra”, klinkt het bij Damiaanactie. „Het aantal opgespoorde en behandelde patiënten - vorig jaar op wereldschaal toch nog zo'n 400.000 - daalt stelselmatig dankzij de grote nationale lepra-programma's in de landen in het Zuiden. Daardoor krijgen plaatselijke verplegers almaar minder patiënten te zien, waardoor ze uiteindelijk ervaring kunnen missen en soms de verkeerde diagnose stellen. Er is dus grote nood aan een terugkeer naar de prille aanpak van de Damiaanactie: mobiele teams die patiënten thuis opsporen en behandelen. En aan volgehouden opleiding van het lokale gezondheidspersoneel.”

Bovendien blijven ex-leprapatiënten zoals Emmanuel enigszins verweerd achter. Medisch werden ze genezen verklaard, maar de rest van hun dagen blijft het knokken om te overleven. Ook eisen de steeds terugkerende verwondingen onophoudelijke verzorging, terwijl steeds minder geld beschikbaar is voor lepra-programma's. Carla Reynders van Damiaanactie: „Naast onze blijvende steun aan de nationale programma's willen we almaar meer basisprojecten lanceren en ondersteunen. Die blijven ingebed in de nationale aanpak, maar bieden naast medische ook kleinschalige sociaal-economische hulp. Zo hopen we de vicieuze cirkel van uitsluiting en armoede te doorbreken.”

Neem nu Emmanuel, die op 6 november 2006 zijn laatste medicijnen nam. „Mijn broer Théogène is blind. Wat moet van ons worden als mijn moeder er straks niet meer is?”, zuchtte hij. „Voor mezelf kan ik niet zorgen en bedelen wil ik niet. Bovendien staat ons huise op instorten.” Damiaanactie zond socioloog Innocent op onderzoek naar het straatarme gezinnetje. Gevolg: straks krijgen ze een nieuwe woning en intussen is er alvast de zwarte geit Mukara, beide betaald door uw en mijn gift aan Damiaanactie. Mukara is drachtig. De toekomst wenkt.

„In zuidelijk India testen we al twee jaar lang onze basisprojecten. Die blijken zo'n succes, dat we ze dit jaar uitbreiden naar het hele subcontinent”, zegt Reynders. „In 2009 starten we met dezelfde aanpak in Congo, waar de oostelijke provincies niet toevallig bekendstaan als 's werelds meest lepreuze plek. Onze plaatselijke partners werken daartoe samen met betrouwbare verenigingen en plaatselijke ngo's. Ook op het vlak van onderwijs.”

Voor die Damiaanactie wil Eddy Merckx zich extra inzetten het komende jaar. „Ik wil zelfs afgerekend worden op de giften die ik help inzamelen”, aldus de kampioen. Wie helpt hem De Grootste Ambassadeur van Damiaan te maken?

Komend weekend, 26 en 27 januari, lanceert Damiaanactie haar jaarlijkse campagne.

Ver van huis proberen onze militairen op zending vrede te brengen en in stand te houden. © Belga